

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

18. december 2020

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 208 (L 1 - Forslag til finanslov for finansåret 2021) af 10. december 2020 stillet efter ønske fra Rune Lund (EL)

Spørgsmål

Vil ministeren skønne over effekten af aftaler i forbindelse med finansloven for 2021 på indkomstforskellene opgjort på indkomstdeciler, og på indkomstuligheden målt ved Gini-koefficienten?

Svar

I denne besvarelse fortolkes ”aftaler i forbindelse med finansloven for 2021” til at inkludere følgende aftaler:

- Aftale mellem regeringen og Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet om: Finansloven for 2021 (6. december 2020)
- Aftale mellem regeringen og Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet om: Stimuli og grøn genopretning (6. december 2020)
- Aftale mellem regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten om: Grøn omstilling af vejtransporten (4. december 2020)
- Aftale mellem regeringen og Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om: Grøn skattereform (8. december 2020)

Finansloven for 2021 vurderes at understøtte større lighed, hvilket især skyldes prioriteringerne på velfærdsområdet, som kan styrke større social mobilitet og mere lige muligheder.

Aftale om stimuli og grøn genopretning bidrager til at genoprette dansk økonomi og holder hånden under danske virksomheder og arbejdspladser samt bidrager til bedre adgang til oplevelsesindustrien i 2021 for udsatte og sårbare borgere, som typisk har relativ lav indkomst.

Både den direkte fordelingseffekt via indkomstskatter mv. og den indirekte fordelingseffekt er relativt begrænsede, og for alle praktiske formål er indkomstfordelingen omtrent uændret.

De enkelte initiativer kan opdeles i tre kategorier:

1. Initiativer, der har direkte virkning på de disponible indkomster
2. Initiativer vedrørende forbrugsafgifter målrettet husholdningerne
3. Initiativer, der er målrettet erhvervslivet

1) Initiativer med direkte virkning på de disponible indkomster

I overensstemmelse med den sædvanlige metode til opgørelse af fordelingsvirkninger medregnes alene de umiddelbare virkninger på de disponible indkomster. Det betyder at evt. adfærdsvirkninger ikke er medtaget i opgørelserne.

Følgende initiativer påvirker enten ydelsessystemet, indkomstbeskatningen eller har på anden måde umiddelbar virkning på de disponible indkomster:

- Midlertidig lempelse af BoligJobordningen i 2021 (Aftale om stimuli og grøn genopretning)
- Skattefritagelse for arbejdsgiverbetalte gavekort til oplevelsesøkonomi (Aftale om stimuli og grøn genopretning)

Initiativerne skønnes at have en omtrent neutral virkning på indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten, svarende til en marginal stigning på 0,01 pct.-point i 2021, *jf. tabel 1*.

Tabel 1

Fordelingsvirkninger af initiativer med direkte virkning på disponibel indkomst

	Gini	Indkomstdecil									
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
	Pct.-point	----- Pct. af disponibel indkomst -----									
<i>Aftale om stimuli og grøn genopretning</i>											
Midlertidig lempelse af BoligJobordningen i 2021	0,01	0,01	0,02	0,02	0,03	0,03	0,04	0,04	0,04	0,05	0,05
Skattefritagelse for arbejdsgiverbetalte gavekort til oplevelsesøkonomi i 2021	0,00	0,00	0,01	0,02	0,03	0,03	0,04	0,04	0,04	0,03	0,03
Samlet	0,01	0,01	0,03	0,04	0,06	0,06	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08

Anm.: Initiativerne har alene virkning i 2021.

Kilde: Egne beregninger på lovmodellens datagrundlag.

2) Initiativer vedrørende forbrugsafgifter målrettet husholdningerne

Den disponible indkomst opgøres som de samlede indkomster fratrukket indkomstskatter, men før betaling af forbrugsafgifter. Det afspejler, at indkomstforskellene søger at sammenligne befolkningens forbrugs*muligheder* og ikke betydningen af befolkningens forbrugs*valg*.

I den forbindelse skal man også være opmærksom på, at forbrugsafgifter adskiller sig fra indkomstskatter ved, at de ofte er begrundet med et ønske om at skabe en adfærdsændring (og ikke omfordeling). Hertil kommer, at der ikke er høj kvalitetsdata om befolkningens forbrug.

Afgifter påvirker modsat fx indkomstskatter og overførselsindkomst ikke indkomstfordelingen, da denne er opgjort på baggrund af den disponible indkomst (før forbrug).

Aftale om grøn omstilling af vejtransporten indebærer en omlægning af bilafgifterne, der er udformet med henblik på at fremme køb af nul- og lavemissionsbiler blandt andet ved at reducere registreringsafgiften for nul- og lavemissionsbiler.

For befolkningen under ét skønnes aftalen at medføre omtrent uændrede disponible indkomster (når afgiftsændringen omsættes til en ækvivalent ændring af den disponible indkomst), *jf. tabel 2*.

Tabel 2											
Fordelingsvirkninger af initiativer vedrørende forbrugsafgifter målrettet husholdningerne i 2021											
	Gini	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
	decil	decil	decil	decil	decil	decil	decil	decil	decil	decil	decil
	Pct.-	----- Pct. af disponible indkomst -----									
	point										
Grøn omstilling af vejtransporten	0,01	-0,08	-0,08	-0,08	-0,09	-0,09	-0,08	-0,07	-0,06	-0,04	-0,01

Anm.: De skønnede fordelingsvirkninger tager udgangspunkt i Energistyrelsens fremskrivning af bilsalget frem til 2021. Bilsalget er alene fremskrevet for at tage hensyn til udviklingen i bilbestanden i den mellemliggende periode som følge af teknologisk udvikling, udvikling i danskernes præferencer mv. Fremskrivningen af bilsalget afspejler således ikke afledt adfærd på danskernes køb af nul- og lavemissionsbiler som følger af omlægningen af bilafgifter. Herudover er virkningen af den aftalte omlægning af bilafgifter skønnet under hensyntagen til de skønnede afgifter over hele bilens levetid, hvorved fordelingsvirkningerne også afspejler virkningen for fremtidige brugere af de biler, der købes i 2021. Det skyldes, at bilen er et varigt forbrugsgode, som kan benyttes over en årrække.

Kilde: Skatteministeriet.

3) Initiativer målrettet erhvervslivet

Omfatter initiativer, som er målrettet erhvervene, og som indirekte påvirker husholdningernes disponible indkomster.

- Forlænget lempelse af fradrag for FoU-udgifter til 130 pct. i 2022 (Aftale om stimuli og grøn genopretning)
- Hævet bagatelgrænse for straksafskrivninger (Grøn skattereform)
- Investeringsvindue med 16 pct. højere afskrivning i 2021 og 2022 (Grøn skattereform)

Initiativer målrettet erhvervene skønnes at have en neutral virkning på indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten og øge de disponible indkomster med 0,22 pct. i 2022, *jf. tabel 3*.

Tabel 3

Fordelingsvirkninger af initiativer målrettet erhvervslivet

	Gini	Indkomstdecil									
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
	Pct.- point	----- Pct. af disponibel indkomst -----									
<i>Grøn skattereform</i>											
Forlænget lempelse af fradrag for FoU-udgifter til 130 pct. i 2022	-	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13
Hæve bagatelgrænse for straksafskrivninger	-	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04
Investeringsvindue med 16 pct. højere afskrivning i 2021 og 2022	-	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
Afgiftsforhøjelser	-	-0,03	-0,03	-0,03	-0,03	-0,03	-0,03	-0,03	-0,03	-0,03	-0,03
Samlet	-	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19

Anm.: Forlænget lempelse af fradrag for FoU-udgifter til 130 pct. har alene virkning i 2022. Virkningen af investeringsvindue med 16 pct. højere afskrivning samt hævet bagatelgrænse for straksafskrivninger er vist for 2021.

Kilde: Egne beregninger på lovmodellens datagrundlag.

Initiativer målrettet erhvervslivet, herunder selskabsskatter, afgifter mv., antages beregningsteknisk at blive nedvæltet i lønningerne i bred forstand, og vil dermed beregningsteknisk være fordelingsmæssigt neutrale (overførsler og lønninger påvirkes symmetrisk). Det skal ses i sammenhæng med, at en ændring i lønnen afspejler sig i en ændring i overførslerne via satsreguleringsprincipperne samt i en ændring i de offentlige lønninger via reguleringsmekanismen i de offentlige overenskomster.

Med venlig hilsen

Morten Bødskov
Fungerende finansminister